

Laffe managementboeken

Soms lees ik iets op het gebied van 'leiderschap en professionele groei', hoewel het genre me altijd licht depressief maakt. Na de zoveelste pagina met simplistische, pseudo-optimistische maakbaarheidsbullshit krijg ik stevast droeve gedachten over het lot van de moderne organisatiemens, die zijn leven moet doorbrengen in opgeleukte scharrelhokken, omringd door lelijke taal en slecht uitgewerkte ideeën.

Soms worden die leiderschaps-ideeën gebaseerd op het werk van Grieks-Romeinse filosofen; ze zijn dus niet origineel. Van hun context ontdaan en getemd en opgepoetst worden ze aan de nietsvermoedende lezer opgediend – die dan vaak niet weet dat die 'nieuwe' ideeën, vergeleken met de originele, de allure hebben van een laffe magnetronmaaltijd.

Neem bijvoorbeeld Stephen Coveys cirkel van invloed en cirkel van betrokkenheid. Je cirkel van betrokkenheid omvat alles wat voor jou van belang is. Je cirkel van invloed geeft aan welke zaken daarvan je kunt beïnvloeden. Bij de meesten van ons vallen die cirkels niet samen, en dat levert frustratie op. Als we onvoldoende invloed hebben op wat we willen bereiken, zijn we niet effectief, niet succesvol en 'dus' niet gelukkig.

Dit idee vind je een-op-een terug in het werk van überstoïcijn Epictetus (1ste eeuw). Hij bepleitte in zijn *Enchiridion* (Zakboekje) dat we voortdurend onderscheid maken tussen zaken die we wel in de hand hebben, en zaken die we niet in de hand hebben. Want, u raadt het al,

de oorzaak van ons lijden is dat we ons geluk verbinden met zaken die we niet in de hand hebben. Je moet je uitsluitend richten op dingen waar je wel invloed op hebt.

Covey avant la lettre dus. Maar Epictetus is eerlijker én radicaler – en dus interessanter. Veel van wat wij belangrijk vinden, valt buiten onze cirkel van invloed, zo wrijft Epictetus ons voortdurend in. Worden je bezittingen gejat? Wordt er kwaad over je gesproken? Overlijdt je geliefde? Daar kun je weinig aan doen. Als je gelukkig wilt zijn, zo luidt Epictetus' tweede, radicale les, moet je daarom willen dat het gaat zoals het gaat. Dus word je ontslagen? Valt je gezin uit elkaar? Wens niet dat het anders was gelopen! Wil dat het zo gaat, want als alles gaat zoals je wilt, ben je gelukkig.

Covey suggereert maakbaar succes als je maar proactief bent. Epictetus laat zien hoe naïef dat is. Nog niet overtuigd van Epictetus' kwaliteit? Nog één voorbeeld. U kent vast het Peter-principle: werknemers maken promotie, en eindigen dan één stap boven hun competentieniveau. Ook dit mechanisme beschrijft Epictetus al, inclusief de dubbele tragiek die erachter zit. Zijn analyse: 'Als je een rol in een toneelstuk op je hebt genomen die te moeilijk voor je is, heb je niet alleen die rol laten mislukken, maar ook de rol die je wel had aangekund laten lopen.' Tel uw zegeningen. Verbrand die boeken van Covey en de rest, lees Epictetus.

Menno de Bree

Word je ontslagen?
Valt je gezin uit elkaar? Wens niet dat het anders was gelopen. Wil dat het zo gaat